

29.11.2021

Asia/5

§ 25

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022-2025 valmistelutilanne

HEL 2021-012942 T 14 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti merkitä tiedoksi tilannekat-
sauksen Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022–
2025 valmistelusta.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36159
antti.eronen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupunkistrategian vuosille
2021–2025 kokouksessaan 13.10.2021 (§293). ”Kasvun paikka – Hel-
singin kaupunkistrategia 2021–2025” -asiakirjassa todetaan, että kau-
punki päivittää elinkeinopoliittiset painopisteensä.

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto on käynnistänyt Helsingin kau-
pungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022–2025 valmistelun stra-
tegian hyväksymisen jälkeen lokakuussa 2021. Työn tavoitteena on
koota yhteen ja tarkentaa kaupunkistrategian elinkeinopolitiikkaa oh-
jaavia kirjauksia tavalla, joka tukee niiden toimeenpanoa strategiakau-
den aikana koko kaupunkiorganisaatiossa. Asiakirjassa tunnistetaan ja
perustellaan elinkeinopolitiikan keskeiset tavoitteet, joiden toteuttami-
seen kaupunkiorganisaatio panostaa strategiakauden aikana.

Elinkeinopolitiikan painopisteiden valmistelua jatketaan elinkeinojaos-
ton kokouksessa 29.11.2021 käydyin keskustelun perusteella. Keskus-
teluun nostetaan ensimmäinen ehdotus elinkeinopolitiikan tavoitteiden
jäsenyyksestä ja työn valmisteluun, johtamiseen ja seurantaan liittyvät

periaatteet. Tavoitteena on, että elinkeinojaosto hyväksyy lopullisen asiakirjan alkuvuodesta 2022.

Jäsennys Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikkaa ohjaavista tavoitteista

Kaupunkistrategian perusteella kaupungin elinkeinopolitiikka jäsenetään seitsemäksi tavoitteeksi, joista kolme ensimmäistä tavoitetta ovat strategiakauden erityisiä painopisteitä ja neljä jälkimmäistä tavoitetta ohjaavat kaupungin pitkäjänteistä elinkeinopolitiikkaa ja luovat kaupunkiin kasvun edellytyksiä.

1. Helsinkiin tulee lisää kansainvälisiä osaajia, yrityksiä ja investointeja
2. Helsingissä luodaan liiketoimintaa ratkaisemalla globaalisti merkityksellisiä ongelmia
3. Ydinkeskustan elinvoima vahvistuu
4. Helsinkiläisten todennäköisyys työllistyä paranee ja yritykset saavat riittävästi osaavaa työvoimaa
5. Pääkaupunkiseudun asema yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä vahvistuu
6. Yrittäjyys lisääntyy ja monipuolistuu Helsingissä ja kaupungin yritysmuonteiset palvelut sekä kilpailukykyinen toimintaympäristö tukevat yritysten uudistumista ja kasvua
7. Helsingin vetovoima ja kestävyys matkailukohteena vahvistuvat sekä tapahtuma- ja kulttuurialan toimintaedellytykset paranevat

Elinkeinopolitiikkaa vuosina 2022–2025 ohjaavat seitsemän tavoitetta muodostavat kokonaisuuden, jolla kaupungin elinkeinopolitiikkaa johdetaan ja seurataan. Elinkeinopolitiikan tavoitteet koskevat koko kaupunkikonsernia ja niiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle.

Esitetyillä elinkeinopolitiikan tavoitteilla on vahva strategiaperusta. Strategian mukaan Helsinki on osaajille ja yrityksille houkutteleva kaupunki, jossa kasvatetaan taloudellista toimeliaisuutta ja tavoitellaan ammattien ja elinkeinon monipuolistumista. Asetetut seitsemän tavoitetta muodostavat loogisen kokonaisuuden, jossa yhdessä tavoitteessa onnistuminen vahvistaa muita tavoitteita. Kaupunkikonsernilla on perustellut syyt ja mahdollisuus toimia aktiivisesti nimetyissä tavoitteissa. Tavoitteisiin kytkeytyviä mittareita ja toimenpidekokonaisuuksia tarkennetaan jatkovalmistelun yhteydessä ja strategiakauden aikana.

Kolme elinkeinopolitiikan tavoitetta nostetaan strategiakauden aikana erityisiksi painopisteiksi.

1) Helsinkiin tulee lisää kansainvälisiä osajia, yrityksiä ja investointeja

Kansainvälisten osajien, yritysten ja investointien houkuttelu on nostettu strategiassa keskeiseksi tavoitteeksi, jossa onnistuminen vaatii työtä useilta toimijoilta kaupunkiorganisaatiossa. Nostamalla tavoite erityiseksi painopisteeksi huomioidaan myös Helsinki Partners Oy:n toiminnan käynnistyminen. Kansainvälisten osajien houkuttelun ja asettautumisen painottaminen on kaupungin vastaus ajankohtaiseen tilanteeseen, jossa osaavasta työvoimasta on pulaa monilla eri sektoreilla ja erityisesti Helsingin ja Suomen talouden kannalta merkitykselliset nopeasti kasvavat yritykset pitävät tärkeänä kansainvälisen rekrytoinnin sujuvoittamista. Sujuvoittamalla kansainvälisten osajien maahanmuuttoa ja asettautumista tuetaan useiden eri yrityssektoreiden kilpailukykyä Helsingissä.

2) Helsingissä luodaan liiketoimintaa ratkaisemalla globaalisti merkityksellisiä ongelmia

Strategiassa linjataan vahvasti, että Helsinki on kaupunki, jolla on aktiivinen rooli maailmanlaajusten viheliäisten ongelmien ratkaisijana. Helsingistä rakennetaan houkuttelevinta kaupunkia ihmisille ja yrityksille, jotka tekevät työtä koko maailman parhaaksi. Samoin strategiassa aikaistetaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta ja edellytetään ilmastönäkökulman huomioimista kaikessa kaupungin päätöksenteossa. Helsinki jatkaa raportointia YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupungilla on mahdollisuus tuottaa lisäarvoa ja toimia aktiivisena kumppanina maailmanlaajuisia viheliäisiä ongelmia ratkaiseville yrityksille, korkeakouluille ja muille kumppaneille. Kaupunki voi omilla kokeiluillaan ja hankinnoillaan luoda edelläkävijämarkkinoita yrityksillä, edistää kiertotaloutta sekä mahdollistaa kehitys- ja kokeilutoimintaa aidoissa ympäristöissä. Kaupunki voi tukea uudenlaista liiketoimintaa kehittäviä yrityshautomaita sekä edistää Helsingissä kehitettyjen ratkaisujen vientiä ulkomaille. Ilmastönäkökulman lisäksi maailmanlaajuisia merkityksellisiä ongelmia löytyy monelta muultakin sektorilta, jossa kaupungin aktiivinen kumppanuus synnyttää lisäarvoa; esimerkiksi kasvatus ja koulutus, kiertotalous, liikkuminen sekä terveys- ja hyvinvointipalvelut. Helsingissä kehitettyjä ja käyttöönotettuja ratkaisuja voidaan hyödyntää kaupungin viestinnässä ja edistää kansainvälisten osajien, yritysten ja investointien sijoittumista Helsinkiin.

3) Ydinkeskustan elinvoima vahvistuu

Helsingin ydinkeskustan kehittäminen nousee vahvasti esiin kaupunkistrategiassa, jossa tunnistetaan Helsingin keskusta Suomen suurimpana työpaikkojen, palveluiden sekä viihtymisen ja kulttuurin keskitty-

mänä. Keskustan elinvoimaisuutta halutaan tukea käynnistämällä elinvoimaprojekti sekä edistämällä keskustan työpaikkojen ja palveluiden määrän ja intensiteetin kasvua. Keskusta-alueen kehittämistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä yritysten ja alueen elinkeinoelämän kanssa. Ydinkeskustan kehittäminen on perusteltua nostaa myös elinkeinopoliitiikan erityiseksi painopisteeksi vuosina 2022–2025.

Kolmen erityisen painopisteen lisäksi on tärkeää tunnistaa kaupungin elinkeinopoliitiikan pitkä linja, jonka määrätietoinen kehittäminen lisää kaupungin elinvoimaa, vahvistaa taloutta ja auttaa ylläpitämään kaupunkilaisten palveluita.

4) Helsinkiläisten todennäköisyys työllistyä paranee ja yritykset saavat riittävästi osaavaa työvoimaa

Tavoitteen kautta käsitellään vuosina 2021–2025 erittäin merkittävää työllisyydenhoidon kokonaisuutta. Helsinkiläisten työllisyysasteen nosto ja 1.3.2021 käynnistynyt työllisyyden kuntakokeilu edellyttävät kaupungilta työttömien työnhakijoiden palveluiden jatkuvaa kehittämistä sekä koko kaupungin palveluvalikoiman hyödyntämistä. Osaavaan työvoiman riittävyden rinnalla tavoitteella vaikutetaan siihen, miten paljon työttömyydestä kertyy kaupungille suoria ja epäsuoria kustannuksia. Lisäksi strategiakauden aikana on valmistauduttava työllisyydenhoidon järjestämistä vastaavaan pysyvään siirtoon kunnille vuoden 2024 aikana. Osaavan työvoiman saatavuuteen vaikutetaan erityisesti myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen ratkaisulla sekä kansainvälisten osaajien houkuttelulla.

5) Pääkaupunkiseudun asema yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä vahvistuu

Pääkaupunkiseutu on yksi Euroopan innovatiivisimmista alueista. Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki vahvistaa ja kehittää asemaansa yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä, startup-keskuksena ja uusien elinkeinojen kehtona. Strategian tavoitteena on vahvistaa kaupungin ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä tukea korkeakoulukampusten kehittymistä vahvoiksi innovaatio- ja osaamiskeskittymiksi. Lisäksi strategiassa tunnistetaan innovaatiojärjestelmän osia, kuten kokeilu ympäristöt, Maria01 ja Health Capital Helsinki -verkostotoiminta. Strategian perusteella kaupunki jatkaa innovaatiojärjestelmän kehittämistä osana laajaa kumppaniverkostoa tavalla, joka tukee uusien korkean tuottavuuden yritysten syntyä sekä olemassa olevan yritystoiminnan uusiutumista. Vahvistuva innovaatiojärjestelmä luo uutta yrittäjyyttä, synnyttää ratkaisuja merkityksellisiin ongelmiin sekä toimii vetovoimatekijänä osaavalle työvoimalle, opiskelijoille sekä kansainvälisille yri-

tyksille ja investoinneille. Innovaatiojärjestelmää on tarkoituksenmukaista tarkastella koko pääkaupunkiseudun näkökulmasta.

6) Yrittäjyys lisääntyy ja monipuolistuu Helsingissä ja kaupungin yritysmyönteiset palvelut sekä kilpailukykyinen toimintaympäristö tukevat yritysten uudistumista ja kasvua

Panostamalla yrittäjyyden edistämiseen sekä yritysten perustamista, kasvua ja toimintaa tukevin palveluihin kaupunki kasvattaa alueen taloudellista toimeliaisuutta ja tukee ammattien ja elinkeinojen monipuolistumista. Yrittäjyys voi olla myös hyvä vaihtoehto osalle työttömistä työnhakijoista. Kaupungilla on aktiivinen toimijoita yhteen saattava rooli alueen startup- ja kasvuyritysekosysteemissä. Tarvittaessa kaupunki tukee ja vauhdittaa alkuvaiheen kasvuhakuisten yritysten toimintaa erilisillä neuvonta-, tieto- ja hautomopalveluilla. Kaupungille on luontevaa toimia myös kansainvälisten yritysten väylänä helsinkiläiseen elinkeinoelämään. Yritysten kasvua ja uudistumista tuetaan huolehtimalla Helsingin kaupungin omien palveluiden ja prosessien yritysmyönteisyydestä sekä kilpailukykyisestä toimintaympäristöstä. Yrityksille on tärkeää, että asiointi kaupungin kanssa on sujuvaa. Yritysmyönteisiä palveluita ja prosesseja kehitetään asiakaslähtöisemmäksi koko kaupungin yhteistyöllä. Viihtyisä ja vetovoimainen kaupunki tarvitsee tilaa monipuoliselle yritystoiminnalle sekä liikenne- ja palveluratkaisuja, jotka tukevat yritystoiminnan kilpailukykyä. Kaupunkistrategian mukaan kaupunki huolehtii siitä, että Helsingissä on jatkossakin tarjolla markkinalähtöistä kysyntää ja yritysten tarpeita vastaavia sijaintimahdollisuuksia erilaiselle yritystoiminnalle.

7) Helsingin vetovoima ja kestävyys matkailukohteena vahvistuvat sekä tapahtuma- ja kulttuurialan toimintaedellytykset paranevat

Kaupunkistrategiassa todetaan, että Helsingistä kehitetään maailman kestävin ja älykkäin matkailukohde. Kaupunkilaisille vetovoimainen kaupunki houkuttelee myös matkailijoita. Strategiassa korostetaan kulttuuri- ja tapahtuma-alan merkitystä kaupungille. Matkailu-, kulttuuri- ja tapahtuma-alojen toimintaedellytysten kehittäminen on perusteltua nostaa erilliseksi tavoitteeksi, koska alojen toipuminen koronakriisistä on vielä kesken ja toimialoilla on laajoja vaikutuksia kaupungin vetovoimaan ja kasvuun. Matkailutoimialat, ravintolatoiminta ja tapahtumat työllistävät runsaasti helsinkiläisiä ja ovat monelle ensimmäinen kosketus työelämään. Toimialat lisäävät Helsingin palveluntarjontaa, tukevat kaupungin liikenneyhteyksiä maailmalle ja kasvattavat kaupungin kansainvälistä tunnettuutta. Matkailijoiden, ravintoloiden, tapahtumien ja kulttuurin elävä kaupunki houkuttelee ja sitouttaa myös osaavaa työvoimaa. Toimialojen tukeminen linkittyy sekä ydinkeskustan että kaupungin yritysmyönteisten prosessien kehittämiseen.

Kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteiden onnistuminen on vahvasti kytköksissä kaupungin yleiseen toimivuuteen, kaupungin palveluiden laatuun ja kaupungin elinvoimaisuuteen. Laadukkaan ja vetovoimaisen asuinympäristön merkitys korostuu erityisesti tilanteessa, jossa monipaikkainen työ lisääntyy ja työn ja asumisen paikat voivat erkaantua toisistaan.

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022-2025 valmistelu ja seuranta

Ehdotusta kaupungin elinkeinopolitiikan jäsentämisestä seitsemään laajaan tavoitteeseen tarkennetaan joulukuun 2021 ja tammikuun 2022 aikana. Valmistelutyötä koordinoidaan elinkeino-osastolla, mutta elinkeinopolitiikan tavoitteita ja toimenpiteitä tarkennetaan kaupungin toimialojen sekä kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa, joista työhön kytkeytyvät erityisesti Helsinki Partners, Forum Virium Helsinki ja Helsingin kaupunkitilat Oy. Elinkeinopolitiikan tavoitteita toteutetaan strategiakauden aikana yhteistyössä lukuisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022–2025-asiakirjassa tarkennetaan seitsemää elinkeinopolitiikan tavoitetta ja hahmotetaan niiden toteuttamiseen liittyviä toimenpidekokonaisuuksia sekä seurantamittareita. Toimenpidekokonaisuuksia käsitellään riittävän yleisellä tasolla, että ne tukevat toiminnan joustavaa organisointia sekä reagointia toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin ja strategiakauden aikana esille nouseviin mahdollisuuksiin.

Elinkeinopolitiikan painopisteet ohjaavat erityisesti elinkeino-osaston toiminnan suunnittelua. Suunnittelua ja seurantaa tuetaan tuomalla vuosittainen raportti asetettujen tavoitteiden edistymisestä kaupunginhallituksen elinkeinojaoston syyskauden viimeiseen kokoukseen. Painopisteiden toteutumisen säännöllinen käsittely mahdollistaa tarvittaessa tavoitteiden ja toimenpiteiden uudelleen suuntaamisen ja tarkentamisen.

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteet 2022–2025-asiakirjassa huomioidaan kaupunkistrategian mukaisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen.

Elinkeinopolitiikan painopisteiden ja tavoitteiden valmistelussa on hyödynnetty aineistoja, joita kerättiin keväällä 2021 järjestetyissä Accelerate Helsinki -virtuaalitapahtumissa. Tapahtumissa keskusteltiin yritysten ja kaupungin kumppaneiden kanssa kaupungin yritysmyönteisyydestä, kasvun elementeistä sekä kaupungista alustana merkityksellisten ongelmien ratkaisuille. Lokakuussa 2021 toteutettiin virtuaalitapahtuma, jossa käytiin läpi muutamia kaupunkistrategian keskeisiä elinkeinopolitiikan

29.11.2021

Asia/5

tisia kirjauksia yhdessä kaupungin muiden toimialojen ja konserniyhtiöiden kanssa. Elinkeino-osaston henkilöstölle on järjestetty mahdollisuuksia käsitellä ja kommentoida kaupunkistrategiaa tai oman työnsä tavoitteita.

Kaupunkiyhteistä valmistelutyötä jatketaan joulukuussa 2021 ja tammikuussa 2022. Elinkeinopolitiikan tavoitteita käydään läpi toimialojen ja kaupungin elinkeinoyhtiöiden kanssa. Työn tavoitteena on tunnistaa ja kehittää kaupunkiyhteisiä tavoitteita ja toimenpidekokonaisuuksia sekä sopia toiminnan seurantaan ja suunnitteluun liittyvistä periaatteista. Lisäksi elinkeinopolitiikan tavoitteiden kokonaiskuvaa käsitellään kaupungin keskeisten sidosryhmien kanssa.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä työllisyydenhoidon periaatteista ja seuraa niiden toteutumista.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelee elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Eronen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36156
antti.eronen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano